

NIỀM ĐAU KHÔNG TẬN

(NHỚ NGÀY MẸ CHẾT)
(Nhật Ký)

***/ San Jose, thứ Sáu Nov. 28/2014.**

Lúc 7 giờ tối, bước vào phòng Mẹ, thấy Mẹ đang loay hoay nơi đầu giường. Tôi hỏi:

"Mẹ làm gì đó?"

Mẹ đáp:

"Mẹ muốn kéo cái bàn nhỏ sát vào tường."

Tôi nói:

"Mẹ xích ra, để con kéo cho."

Mẹ lùi lại, định nhường chỗ cho tôi, bất thần quỵ chân ngã xuống cái rằm ngay trước mắt tôi trong tư thế nằm ngửa, thân hình hơi nghiêng về phía trái. Trong khi tôi chưa định thần được trước những sự việc đang xảy ra thì bất ngờ Mẹ bật ngồi dậy như một cái lò xo, đưa tay ôm đầu. Tôi nhào tới, đỡ sau lưng rồi hỏi thúc Âu Cơ lấy chai dầu nóng. Mẹ nói:

"Không, đưa cho Bà chút muối."

Rồi Mẹ giơ tay chỉ lên đỉnh đầu để chúng tôi sát muối vào đó. Tôi bảo Âu Cơ đi rót cho bà ly nước ấm và "Cứ để Bà ngồi yên cho định hồn." Âu Cơ nói:

"Trong ba ngày Bà té ba lần. Cũng may là con bỏ chuyến đi San Diego hôm kia, nếu không, làm sao Mẹ tự lo liệu nổi?"

Tôi gật:

"Lúc ấy đành phải kêu xe cứu thương thôi."

Trong tư thế Mẹ ngồi trên sàn, có tôi đỡ sau lưng, sau một lúc hì hục, tôi và Âu Cơ mới xốc nách bế Mẹ đặt được lên chiếc ghế. Lúc ấy là 8 giờ kém 5 phút tối. Mẹ kêu mệt, đòi đi nằm. Tôi bảo:

"Mẹ chưa ăn tối, với lại hôm nay con lỡ mời chú Trúc lên ăn Thanksgiving với mình, Mẹ cũng nên ra một chút cho vui."

Thế rồi cùng với Âu Cơ vờ nhích chiếc ghế có Mẹ đang ngồi, từng chút từng chút, ra tới phòng khách.

Vừa khi ấy Trúc xuất hiện. Mâm cơm đã sẵn sàng từ ban chiều, chúng tôi bốn người Mẹ, Trúc, tôi và Âu Cơ quây chung quanh cái bàn vuông được kéo sát tường cho thế ngồi dựa tường của cái ghế Mẹ được thoải mái hơn.

Tôi lấy cho Mẹ một chén cơm, cắt nhỏ miếng cá nục chiên cho vào. Mẹ ăn trông vẻ miễn cưỡng nhưng rồi cũng được nửa chén thì ngưng.

Trong câu chuyện bàn ăn, tôi nghe Trúc nói cùng Mẹ:

"Bác như vậy là hạnh phúc lắm, chứ con đi đàn giúp vui cho nhiều nhà dưỡng lão, thấy các ông bà trong ấy tội lắm, cứ ngồi trông ngóng mà đến cả nhiều tháng cũng chẳng đưa con nào vào thăm."

Mẹ gật đầu:

"Tôi biết tôi may mắn chứ."

Tôi nói thêm vào:

"Cha mẹ già mà ở với con gái là điều tốt hơn hết, nhất là con gái độc thân như chị, không bị kèm kẹp ý muốn bởi ông chồng, lại càng là điều may mắn hơn."

Trúc phụ họa:

"Đúng, chị BG nói rất đúng. Vậy Bác ráng sống thêm chừng chục năm nữa nghe."

Lúc gần 10 giờ tối, bữa ăn đã xong, tôi và Âu Cơ dọn dẹp, để Mẹ ngồi lại với Trúc. Mẹ xin Trúc hát cho vài bài. Thế là tiếng hát Trúc ngân lên. Từ trong bếp, chúng tôi nghe bài Đêm Đông (tác giả Nguyễn Văn Thương) Trúc đang hát.

Hơn 10 giờ, Trúc về phòng mình, tôi đẩy Mẹ vào ngủ. Hỏi Mẹ có muốn uống nửa cốc sữa ensure không thì Mẹ lắc đầu. Đắp chăn cẩn thận cho Mẹ xong, tôi trở ra bàn viết, thỉnh thoảng lại vào phòng nghe ngóng, thấy giấc ngủ Mẹ vẫn đều nên yên lòng.

Đêm đó, có điều lạ là Mẹ không thức dậy đi tiểu nhiều như mọi hôm, mà nằm tới khoảng 5 giờ sáng. Từ cái bàn bên này được kê làm giường ngủ canh Mẹ, thấy Mẹ rục rịch là tôi bật dậy nhảy xuống ngay.

"Giúp Mẹ ngồi trên chiếc ghế có bánh xe lăn, đẩy vào phòng tắm, chuyển người sang bồn vệ sinh, đưa chiếc khăn nhỏ cho Mẹ lau nước tiểu rồi chuyển Mẹ trở lại xe lăn, đẩy vào phòng ngủ, đặt nằm nhẹ nhàng xuống giường, đắp chăn nhét kín xuống chân và cổ..." là những việc tôi vẫn quen làm hằng đêm. Vậy mà đêm cuối ấy, trong tôi bỗng thức dậy một nỗi thương yêu rất đậm thắm cho Mẹ.

[Từ lâu nay, tôi vẫn nghĩ và nói ra với các vị cán sự xã hội, với mọi người chung quanh để phản đối việc họ cứ muốn tôi đưa Mẹ vào nursing home bằng luận điệu rằng: *"Khi tôi còn nhỏ, Mẹ là người lớn săn sóc bảo bọc tôi. Bây giờ người già hóa trẻ, tại sao tôi lại không phải là người lớn chăm sóc cho Mẹ y như bà đã làm cho tôi hồi đó?"*]

Trong đêm cuối ấy, khi thực hiện những hành động đã trở thành thói quen mỗi ngày, trong tôi ứ đầy một nỗi yêu thương cho Mẹ. Yêu thương khi ôm trong tay tấm thân gầy còm đó, yêu thương khi nghĩ đến một ngày không xa, dù đánh đổi giá nào tôi cũng sẽ không còn được làm những cử động này.

Khi đẩy chiếc xe lăn tới trước ngưỡng cửa phòng, Mẹ chột nói to:

"Bé thức dậy rồi hả?"

Tôi hỏi:

"Bé nào?"

Mẹ đáp:

"Thì Bé mình đó."

Tôi đáp:

"Bé đang ở nhà nó dưới Santa Ana chứ đâu có ở đây."

Đắp chăn nhét kín cổ Mẹ xong, tôi cũng vào giường mình.

***/ Thứ Bảy Nov. 29/2014**

8 giờ 30 sáng, đánh thức Mẹ dậy uống café, nghe Mẹ kể:

"Tôi qua là lần thứ hai trong nhiều lần té mà Mẹ thấy như có ai ẵm Mẹ quăng mạnh xuống đất."

Tôi thốt lo sợ theo tư tưởng vẫn thường tự mình chối bỏ: "Khi người già té có nghĩa là điềm hạ thổ." Rồi nghĩ, có lẽ cái ý thức "muốn sống" của Mẹ còn mạnh quá nên mới gây nên hành động bật dậy tức thì như cú té tối hôm qua.

Tôi nói phũ đi (nhưng không tin lời mình nói):

"Con đã nói rồi, trong nhà này có thần linh đỡ cho Mẹ nên biết bao lần té mà Mẹ vẫn hồi phục nhanh, lần này cũng vậy."

Mẹ gật đầu nhưng khuôn mặt rõ ràng là thấy có nét vô hồn. Rồi cũng như thường lệ trong suốt tuần qua, Mẹ đi nằm ngay. Còn tôi sửa soạn giờ dạy các đứa nhỏ.

***/ Khoảng 11:30 trưa**, vào đánh thức Mẹ dậy ăn trưa, tôi nói:

"Hôm nay có cá thu chiên, có rau cải luộc, Mẹ muốn ăn món nào?"

Mẹ lắc đầu:

"Mẹ chưa thấy đói."

Tôi gật:

"Vậy thì cứ nằm, đợi bao giờ đói hẳn ăn thấy ngon hơn."

Và tôi yên lòng ra dạy tiếp, lòng thâm nghĩ: *"Lúc sau này Mẹ chịu uống sữa ensure đầy đủ chất bổ nên nếu không ăn cũng chẳng có gì đáng ngại."*

***/ 12 giờ trưa**, tôi nằm ghé vào giường Âu Cơ, định bụng nghỉ ngơi chút ít trước khi bắt đầu lớp dạy buổi chiều. Nào dè tôi đâm ho sặc sụa vì cái mùi không quen của lớp chiếu chần. Nghe tiếng Mẹ hỏi:

"Âu Cơ đó hả?"

Tôi bật dậy đi vào phòng Mẹ xem bà cần gì. Mẹ lại hỏi:

"Âu Cơ ho đó hả?"

Tôi đáp:

"Con ho chứ không phải nó."

Mẹ vẫn nằm trên giường, nói:

"Nằm xuống đây Mẹ xúc dầu cho."

Tôi bật cười:

"Con không xúc cho Mẹ thôi, sao Mẹ lại xúc cho con?"

Rồi hỏi:

"Mẹ đã đói bụng chưa?"

Mẹ lắc đầu.

[Về sau nghĩ lại giây phút này mới ngẫm ra thật rõ tấm lòng bao la của Mẹ, hai giờ trước khi chết vẫn còn lo lắng và muốn giúp đỡ con.]

***/ Lúc 2:00 PM**, sốt ruột vì Mẹ vẫn nằm trên giường, tôi vào giục Mẹ dậy ăn chút gì. Mẹ ngoan ngoãn để tôi đỡ dậy, đưa đi tiểu, rồi đưa đến ngồi trên chiếc ghế chân cao lưng dựa sát tường quen thuộc hằng ngày. Tôi mở tủ lạnh, hỏi:

"Mẹ muốn ăn gì?"

Nhìn thấy củ khoai còn sót trên bàn, Mẹ nói:

"Mẹ chưa thấy đói, nhưng thôi ăn củ khoai này với một lát fromage là đủ."

Tôi tiếp tục lớp dạy.

***/ Lúc 2:30 PM**, đột nhiên nghe Mẹ kêu:

"Vân ơi!"

Tôi bật khỏi ghế đàn, bay ngay đến bên Mẹ (bàn ăn kê phía sau lưng piano), thấy khuôn mặt Mẹ thất thần, miệng há ra, bàn tay phải đưa lên chỉ về phía sau. Tôi biết ngay là Mẹ bị sặc như nhiều lần trước đó, nên vội vỗ nhẹ lưng Mẹ. Âu Cơ cũng chạy đến, làm y như tôi. Trước kia, mỗi lần bị cơn sặc, tôi cũng vỗ vỗ thì một hồi mọi thứ ổn định. Bây giờ, thấy Mẹ đưa tay phải lên, khoác khoác ra hiệu ngưng, tôi nghĩ rằng cái thế Mẹ ngồi dựa lưng khó vỗ, nên định đưa Mẹ xuống ghế thấp hơn.

Thế là gơ tay ôm choàng Mẹ vào ngực, Âu Cơ níu lưng quần bà ngoại, tôi bảo mấy đứa học trò kéo chiếc ghế dạy của tôi đến. Hì hục một hồi, chúng tôi mới đưa được Mẹ ngồi lên ghế nhỏ. Tức thì Mẹ đi tiểu ra quần, ướt cả đùi tôi khi ấy đang kê vào giữa háng để giữ cho Mẹ khỏi té. Và Mẹ gục mặt vào ngực tôi.

Âu Cơ gọi xe cấp cứu. Từ đường giây kia, cô điện thoại viên dạy Âu Cơ phải đặt bà nằm dài xuống sàn, xem còn thở không. Đôi mắt Mẹ đã nhắm. Tôi ghé sát mặt Mẹ, nhưng không cảm nhận gì được.

Đám cứu thương tới. Ý nghĩ xuất hiện trong tôi trước nhất là sự ngạc nhiên khi thấy lần này số nhân viên đông hơn mọi lần trước. Họ làm đủ cách để cứu Mẹ hồi tỉnh, những hành động rất mạnh bạo và gấp rút, để trong một lúc tôi lại cũng ngạc nhiên với ý nghĩ rằng:

"Mọi lần, hễ trở mình chút xíu là Mẹ kêu đau ngay, còn lần này trong thế ngồi có một nhân viên xóc nách sau lưng mà Mẹ vẫn lặng im, không tỏ chút phản ứng, chỉ cái đầu với mái tóc trắng rũ xòa lác lư lên xuống theo từng cú xóc mạnh mẽ của anh Mỹ."

Có một nhân viên -từng đến nhà tôi nhiều lần trước đó- làm nhiệm vụ ghi giấy tờ, thuốc men, đã nói với các bạn đồng nghiệp:

"Bà cụ này vốn bị bệnh tim."

Tôi bảo Âu Cơ đưa thẻ khám bệnh và căn cước Mẹ cho anh ta, anh ta lắc đầu bảo không cần, chỉ ghi xuống tên và ngày sanh của Mẹ thôi.

Xe cứu thương đem Mẹ đi. Đó là lúc 3 giờ kém 5 phút. Tôi cho đám học trò nghỉ, xong gói ghém một bộ đồ cho Mẹ, tìm cho mình cuốn sách và bàn chải, khăn mặt, định sẽ ở lại đêm nay tại nhà thương với Mẹ.

***/ Lúc 3:10**, tôi lái xe đưa Âu Cơ đến bệnh viện.

Chúng tôi được đưa ngay vào phòng nằm của Mẹ, thấy Mẹ đang thở bằng oxy, nơi đầu giường có đặt cái máy to tương. Một ông bác sĩ trẻ người Tàu, đến gặp và đưa chúng tôi đến trước một màn ảnh, chỉ cho xem film chụp hình phổi Mẹ. Ông nói:

"Phổi bên phải hoàn toàn hỏng, chỉ còn bên trái hoạt động." (Tôi thốt nhớ đến sau ba lần té trong ba đêm liên tiếp, nhất là lần tối qua, Mẹ vẫn kêu đau phía ngực phải.)

Ông bác sĩ tiếp:

"Chúng tôi cố gắng nhưng không hy vọng. Bây giờ tùy gia đình, nếu muốn tiếp tục thì chúng tôi vẫn phải tiếp tục."

Tôi bày tỏ:

"Xin các ông cố cứu sống mẹ tôi."

Tôi và Âu Cơ quay trở lại đứng bên chân giường Mẹ. Đèn bệnh viện sáng choang. Các nhân viên dạy chúng tôi cách nhìn biểu đồ gắn trên đầu giường, nếu con số lên đến 100 thì hy vọng sống sẽ có.

Thoạt đầu tôi cũng cố tâm theo dõi, nhưng thấy cao lắm là 60 xong tụt lần xuống 55, rồi 50, 45... Chừng đến số 20 thì các bác sĩ và y tá lại rần rật đổ xô đến bơm oxy vào thân thể Mẹ. Con số lại lên, có khi đến 70, rồi cứ thế mà tụt lần xuống.

Tôi không dám nhìn, bỏ đi ra khỏi phòng, bảo Âu Cơ gọi báo tin cho các người thân. Lúc này thì sự sợ hãi Mẹ chết mới thật sự đến trong tôi, khác hẳn những lần trước đưa Mẹ vào đây. Tôi không biết làm gì, ngoài việc âm thầm niệm chú Quan Âm cầu cho Mẹ qua khỏi, thỉnh thoảng bước vào phòng nhìn khuôn mặt Mẹ với tâm trạng lo sợ. Có lúc trong óc lóe lên câu hỏi: "*Chẳng lẽ lần này Mẹ chết thật sao?*" Tư tưởng này mới mẻ quá, chưa bao giờ trong nhiều lần đưa Mẹ theo xe cấp cứu vào đây mà tôi lại có. Tôi cũng chẳng thấy mình buồn rầu, mà chỉ thấy toàn thể khối óc như bị tê dại đi.

***/ Lúc 5:45 PM**, một bác sĩ người Mỹ đến bắt tay tôi và lặp lại câu hỏi "*Có muốn rút ống thở khỏi miệng bà?*"

Tôi hỏi lại ông:

"Có chút hy vọng nào không?"

Ông lắc đầu:

"Hoàn toàn không, chỉ có thể kéo dài từng quãng sau khi bơm oxy vào người."

Ông nói thêm:

"Nếu rút ống thì bà sẽ đi thanh thản hơn."

Tôi biết là tuyệt vọng, cái gì chờ đợi trong lo sợ bấy lâu, nay đã thành sự thật. Nên bằng lòng rút ống thở. Nhìn lên đồng hồ thấy đúng 6 giờ kém 5 phút chiều. Bất thần khi ấy cậu Bảo từ ngoài bước vào phòng Mẹ. (Về sau ngẫm lại mới biết chính là Mẹ muốn chờ cậu Bảo đến).

Ông thở được rút, khuôn mặt Mẹ trở lại thanh thản y như khi đang ngủ. Cậu Bảo nhìn Mẹ, bật khóc nho nhỏ. Các nhân viên bệnh viện tề nhị rút đi hết, để lại bốn chúng tôi (tôi, cậu Bảo, Âu Cơ và chú Trúc) đứng quây bên giường Mẹ.

Tôi áp bàn chân Mẹ trong tay mình, xoa cho ấm lại. Rồi đến bàn tay. Xong lại đổi vị trí qua phía bên kia tiếp tục làm điều đó hồi lâu. Lòng đau đón với ý nghĩ: "*Khi còn sống, Mẹ muốn được xoa bóp mà tôi lại nhiều lần làm cho có lệ trong tâm trạng mệt mỏi... Giờ đây...*" (Tôi không dám đảm mình tiếp trong niềm hối hận.)

Lúc vuốt tóc Mẹ, mái tóc bạc phau mà Mẹ bị tôi nhiều lần cản ngăn không cho cắt, tôi lại lần nữa không ngừng với nỗi buồn sâu sắc: "*Mái tóc này đã nhiều lần và chỉ một tuần trước thôi, tôi còn được đặt tay lên và gọi, bây giờ vĩnh viễn điều đó không còn nữa...*"

Nước mắt chực ứa theo ý nghĩ này, tôi bật bảo Âu Cơ đi mượn cô y tá cái kéo. Ai cũng ngạc nhiên, nhưng cái kéo vẫn được đưa tới. Thế là tôi cắt hai lọn tóc của Mẹ, định bụng đi vật cuối cùng này của thân xác Mẹ sẽ từ đây theo trọn bên tôi trên mọi bước hành trình đơn độc trong suốt cuộc đời về sau.

Thế rồi, từ 6 giờ kém năm đến 8 giờ tối, tôi đứng bên xác Mẹ và chỉ làm những điều như vậy, trái tim tê dại, không một giọt nước mắt ứa ra khỏi khóe.

Cho đến lúc các nhân viên bệnh viện đến với cái băng ca và một túi nhựa màu đen thì tôi biết rằng đã đến hồi Mẹ vĩnh viễn xa rời chúng tôi...

Về đến nhà thì đã gần 9 giờ tối. Căn nhà hoang lạnh hơn bao giờ. Tôi đi vào phòng ngủ Mẹ, nhìn từng vật dụng thân thuộc, từng cái áo cái quần, cái chăn cái mền, cái chén cái bát... Tất cả đều ghi đậm hình ảnh Mẹ trong suốt 20 năm tại đây.

Thế là giấu mình trong phòng tắm, tôi bật khóc nho nhỏ.

Ngồi vào bàn viết, hồi tưởng lại từng chi tiết sự việc diễn biến từ 2:30 chiều hôm nay, nhớ lại thái độ của viên cấp cứu ghi giấy tờ, nhớ cái lúc Mẹ tiều ra trong quần thấm ướt cả đùi tôi, nhớ lại, nhớ lại, tôi bỗng thấy một nỗi an ủi kỳ quái tràn ngập tâm tư. *"Ngay lúc Mẹ mặt gục vào ngực tôi là lúc Mẹ ra đi"*. Ra đi ngay trong căn nhà Mẹ từng sống, từng thở, từng sinh hoạt trong suốt nhiều năm.

Xen lẫn cùng sự đau khổ lớn lao chính là niềm hạnh phúc mới mẻ theo điều khám phá bất ngờ làm trái tim tôi ấm lại chút ít. Cho dầu đã nhiều lần bực bội theo những cơn trở chứng trong tánh tình Mẹ thì ít ra tôi đã làm trọn ước nguyện nhiều lần nói với Mẹ: *"Con sẽ không bao giờ bỏ Mẹ lại một mình trên nước Mỹ để tìm về sống tại VN"*. Cho dầu sống với tôi, Mẹ không được hài lòng cho bằng với các người con khác (như nhiều lần than phiền của Mẹ) thì ít ra *"tôi được là người cuối cùng cho Mẹ gọi tên cầu cứu"* khi nhìn thấy lưỡi hái của Thần Chết đang dờ dợn đưa ra.

Những điều *"cho dầu"* và *"ít ra"* này đã quay cuồng trong óc tôi suốt một đêm không thể nào chợp mắt. Nỗi đau mất Mẹ còn mới mẻ và bất ngờ quá khiến tôi chưa kịp suy nghĩ. Tôi chưa thấy thấm, chưa thấy quen, mà đầu đó vẫn nghĩ như mọi lần: *"Ngày mai sẽ vào bệnh viện với Mẹ và ít hôm lại cũng đưa Mẹ về nhà."*

Đêm đầu tiên trôi qua như thế.

***/ Chủ nhật Nov. 30/2014**

Buổi sáng nhìn ra ngoài trời thấy mây đen nghịt. Nhớ lại lần mới đây, chỉ một tuần trước, trời đổ cơn mưa bất chợt sau nhiều tháng dài hạn hán, tôi đã thăm sung sướng với ý nghĩ: *"Trời mưa làm ấm cúng thêm căn nhà khi đang có sự hiện hữu của Mẹ già và Âu Cơ."*

Bây giờ, trời cũng sắp đổ mưa nhưng niềm hạnh phúc cũ lại bị choáng ngợp bởi nỗi hồi tiếc mới rằng: *"Tại sao tuần lễ trước không nói cho Mẹ nghe cảm nghĩ hạnh phúc mình đã có?"*

Thiếp đi một giấc ngắn buổi trưa, tỉnh dậy trong tiếng mưa rơi, chợt nhớ rằng đã vĩnh viễn mất Mẹ, trái tim bỗng dung oằn xuống trong tâm trạng cực kỳ tuyệt vọng. Tôi nằm úp mặt vào gối, nghiền nát con người và tâm tư mình trong một nỗi thống khổ sắc nhọn.

Quả thật, trong cuộc đời đầy lao đao giông gió, tôi đã nhiều lần bị mất người thân, từ cha tôi, em trai, em gái, các người tình, người bạn... nhưng so với lần mất Mẹ này, thấy các lần kia vẫn còn QUÁ NHỎ...

Ý tưởng cứ vậy mà lan man trong thế nằm trùm chăn úp mặt, tôi chợt nhận ra điều (y hệt đưa con nít lần đầu khám phá ra một sự bí mật nào đó của cuộc sống) rằng:

"Trên đời không bất cứ ai có được cho tôi tình thương chan hòa vô điều kiện như tình thương tôi đã nhận từ Mẹ suốt 60 năm cũ. Ngay cả hai đứa con, chắc chắn rồi chúng cũng không thể nào dành cho tôi trọn vẹn tình thương được như tình thương của Mẹ đã ban cho." Bấy giờ mới thấy mình *thật sự đã mất tất cả* theo sự ra đi của Mẹ, bấy giờ mới cảm nhận nỗi đau ghê gớm không gì có thể so sánh theo cái chết của người mẹ thân yêu.

Cứ thế, nằm vùi trong chăn suốt buổi chiều mưa lạnh, tôi cảm tưởng như trọn thân xác mình rời ra từng mảnh; trọn luồng nghị lực trong cơ thể người đàn bà từng được bạn bè mệnh danh là "thép" bất ngờ tan loãng dưới cái khối nóng hừng hực không tên đang đè nặng trái tim suốt từ chiều tối hôm qua.

Âm thầm như một lời cầu nguyện, tôi tự nói với Mẹ (mà tôi tin linh hồn Mẹ đang còn quanh quẩn theo chân tôi về căn nhà cũ):

"Ngày nào bên xác Cha, Mẹ hứa rằng sẽ đến với đứa con nào trong cơn hoạn nạn. Suốt cuộc đời Mẹ đã thực hiện được lời hứa thiêng liêng đó. Thì bây giờ con xin lập lại những lời từng nói với Mẹ khi Mẹ còn sống:
'Mẹ hãy yên lòng ra đi. Con thề rằng sẽ không bỏ người anh, em nào của con bất cứ lúc nào họ gặp hoạn nạn, dù họ có kêu gọi đến con hay không.'"

(Trần Thị Bông Giấy
San Jose, Dec. 26/2014).

[]